

sem - II
 FyBcom
 Bus. Eco

NO3AAO

Time 2.1/2 Hrs.

Marks 75

- N. B.**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Draw neat diagrams wherever necessary.
 - 3) Figures to the right indicate full marks.

- Q. 1) Attempt any two. (15)
- A) Explain the long run equilibrium of a firm under monopoly.
 - B) Examine the Kinky demand curve in oligopoly.
 - C) If perfectly competitive market price is 9 Rs., then from the following table, calculate Marginal Cost, Marginal Revenue and Total Revenue.

Output (Units)	1	2	3	4
Total costs (Rs.)	20	25	31	40

- Q. 2) Attempt any two. (15)
- A) What are the conditions of price discrimination?
 - B) Write the meaning of Marginal Cost Pricing method and explain its advantages.
 - C) Calculate the mark-up, if the price of the product is 500 Rs. and cost is Rs. 300.

- Q. 3) Attempt any two. (15)
- A) Describe market failures and different types of inefficiencies in the market.
 - B) Define market failures and examine the concept of externalities.
 - C) Explain the role of government in state's economic development.

- Q. 4) Attempt any two. (15)
- A) Explain the stages of capital budgeting.
 - B) What are the advantages and disadvantages of Internal rate of return method.
 - C) Calculate the Pay-back period of the following projects and choose the best project.

Project	Initial investment Rs. lacs	Annual cash inflow Rs. lacs	Pay back period
A	200	5	
B	400	100	
C	50	25	
D	25	25	
E	500	100	
F	60	10	

- Q.5 A) State whether following statements are true or false with reasons. (any four) (8)
- 1) Legal protection is a source of monopoly power.
 - 2) There is only one seller under monopolistic competitive market.
 - 3) Dumping is international price discrimination.
 - 4) Full cost pricing method has certain limitations.
 - 5) Information asymmetry causes market failure.
 - 6) Public goods are excludable.

- 7) Capital budgeting decision affects profitability of firms.
 8) Capital budgeting faces many problems
- B) Select the correct answer from the alternatives given and rewrite the answer. (any seven)
- 1) Demand curve under perfect competition is _____.
 - a) perfectly elastic
 - b) unitary inelastic
 - c) Perfectly inelastic
 - 2) _____ increases the sales of the product.
 - a) Production cost
 - b) Normal Profit
 - c) Selling cost
 - 3) In _____ market price is rigid.
 - a) Oligopoly
 - b) Monopoly
 - c) Perfect competition
 - 4) _____ has proposed three degrees of price discrimination.
 - a) A. C. Pigou
 - b) Amartya Sen
 - c) Alfred Marshall
 - 5) The act of selling same article at different prices to different buyers is _____.
 - a) Price discrimination
 - b) Product discrimination
 - c) Trade Discrimination
 - 6) In the income tax scheme, under the standard deduction, the government gives greater concession to females than males. This is an example of _____ price discrimination.
 - a) Utility
 - b) Age
 - c) Sex
 - 7) _____ is a feature of public good.
 - a) Non rival
 - b) Excludable
 - c) Rival
 - 8) Distribution of goods and services according to consumers preferences means _____.
 - a) Allocative efficiency
 - b) Productive efficiency
 - c) Productive inefficiencies.
 - 9) Sub optimal combination of input to acquire output means _____.
 - a) Productive efficiency
 - b) Productive inefficiency
 - c) Allocative efficiency
 - 10) A project is not acceptable when : "Internal rate of return is _____ market interest rate."
 - a) >
 - b) <
 - c) =
 - 11) When Net present value is _____ then the project is not acceptable.
 - a) Negative
 - b) Positive
 - c) Zero
 - 12) Future value means _____.
 - a) discounted value of cash flows.
 - b) compounded value of present cash flow.
 - c) interest earned on future cash flows.

- सूचना:- १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
३) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्र. १) कोणतेही दोन सोडवा.

(१५)

- अ) मत्सेदारीतील उत्पादनपेढीचे दीर्घकालीन समतोल स्पष्ट करा.
ब) अल्पाधिकारामधील (दंतूर) विकुंचित मागणी वक्राचे परीक्षण करा.
क) जर पूर्ण स्पर्धेतील बाजार मूल्य ९ असल्यास पुढील तत्त्याच्या आधारे सीमान्त खर्च, सीमान्त प्राप्ती व एकूण प्राप्ती मोजा.

उत्पादन नग (नग)	१	२	३	४
एकूण उत्पादन खर्च (रु.)	२०	२५	३१	४०

प्र. २) कोणतेही दोन सोडवा.

(१५)

- अ) मूल्यभेदाच्या अटी कोणत्या?
ब) सीमांत खर्च किंमत पद्धतीचा अर्थ सांगून त्याचे फायदे स्पष्ट करा.
क) जर वस्तूची किंमत ५०० रु. आणि खर्च रु. ३०० असल्यास वाढवा (Markup Price) मोजा.

प्र. ३) कोणतेही दोन सोडवा.

(१५)

- अ) बाजारपेठ अपयश आणि बाजारपेठेतील विभिन्न प्रकारच्या अकार्यक्षमतांचे वर्णन करा.
ब) बाजार अपयशाची व्याख्या लिहून बाह्यता संकल्पनेचे परीक्षण करा.
क) राज्याच्या आर्थिक विकासात सरकारची भूमिका स्पष्ट करा.

प्र. ४अ) कोणतेही दोन सोडवा.

(१५)

- अ) भांडवली अंदाजपत्रकाचे टप्पे स्पष्ट करा.
ब) अंतर्गत परतावा दर पद्धतीचे फायदे व तोटे कोणते?
क) पुढील प्रकल्पातून गुंतवणूक परतावा कालावधी मोजा व त्यामधील उत्कृष्ट प्रकल्प निवडा.

प्रकल्प	मूळ गुंतवणूक रु. लाखात	वार्षिक रोख आवक रु. लाखात	परतावा कालावधी
अ	२००	०५	
ब	४००	१००	
क	५०	२५	
ड	२५	२५	
इ	५००	१००	
फ	६०	१०	

प्र. ५ अ) पुढील वाक्य चूक किंवा बरोबर सकारण स्पष्ट करा. (कोणतेही चार)

(८)

- १) अधिकृत सुरक्षा हे मत्तेदारीचे स्रोत आहे.
- २) मत्तेदारीयुक्त स्पर्धा बाजारात फक्त एकच विक्रेता असतो.
- ३) अवपुंजन हे आंतरराष्ट्रीय मूल्यभेद होय.
- ४) पूर्ण खर्च किंमत पद्धतीच्या काही मर्यादा आहेत.
- ५) बाजारपेठ अपयशास विषम माहिती कारणीभूत ठरते.
- ६) सार्वजनिक वस्तू बहिष्कृत असतात.
- ७) भांडवली अंदाजपत्रकाचे निर्णय उत्पादनपेढीच्या नफ्यावर परिणाम करतात.
- ८) भांडवली अंदाजपत्रक अनेक समस्यांना तोंड देते.

ब) खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी अचूक उत्तर निवडून ते परत लिहा. (कोणतेही सात)

(७)

- १) पूर्ण स्पर्धेतील मागणी वक्र ----- असतो.
अ) संपूर्ण लवचिक ब) एकांक लवचिक क) संपूर्ण अलवचिक
- २) ----- हा वस्तूची विक्री वाढवितो.
अ) उत्पादन खर्च ब) सामान्य नफा क) विक्री खर्च
- ३) ----- बाजारात किंमत ताठरता असते.
अ) अल्पाधिकार ब) मत्तेदारी क) पूर्ण स्पर्धा
- ४) ----- यांनी मूल्यविभेदाच्या तीन श्रेण्या मांडल्या आहेत.
अ) अ. सी. पिगू ब) अर्मत्य सेन क) अल्फ्रेड मार्शल
- ५) एकाच प्रकारच्या वस्तूची वेगवेगळ्या ग्राहकांना किंमतीला विक्री करण्याच्या कृतीला ----- असे म्हणतात.
अ) मूल्यविभेद ब) वस्तूभेद क) व्यापारभेद
- ६) आयकर योजनेत सरकार स्टॅंडर्ड डिडक्शनमध्ये पुरुषांपेक्षा स्त्रीयांना जास्त सवलत देते. हे ----- मूल्यविभेदाचे उदाहरण होय.
अ) उपयोग ब) वय क) लिंगपरत्वे
- ७) ----- हे सार्वजनिक वस्तूचे वैशिष्ट्य होय.
अ) अस्पर्धक ब) बहिष्कृत क) स्पर्धक
- ८) ग्राहकांच्या गरजेप्रमाणे वस्तू आणि सेवांचे वाटप म्हणजे ----- होय.
अ) वितरण कार्यक्षमता ब) उत्पादक कार्यक्षमता क) उत्पादक अकार्यक्षमता
- ९) उत्पादनघटकाचे अपर्याप्त संयोगाने उत्पादन घेणे म्हणजे ----- होय.
अ) उत्पादक कार्यक्षमता ब) उत्पादक अकार्यक्षमता क) वितरण कार्यक्षमता
- १०) जेव्हा "अंतर्गत परतावा दर ----- बाजारपेठीय व्याज दर" तेव्हा प्रकल्प नामंजूर केला जातो."
अ) > ब) < क) =
- ११) जेव्हा निव्वळ वर्तमान मूल्य ----- असते तेव्हा प्रकल्प नामंजूर केला जातो.
अ) ऋणात्मक ब) धनात्मक क) शून्य
- १२) भविष्यातील मूल्य म्हणजे ----- होय.
अ) रोखीचे घटीत किंमत ब) वर्तमान रोखीचे वाढीव किंमत क) भविष्यातील रोखीवरील व्याज